

Ława od zaplecza - podwórka i zakamarki. Wyspa Wielka Żuława [ZDJĘCIA]

data aktualizacji: 2026.09.20

Ława to nie tylko osiedla. To także spory kawałek natury, często dzikiej. Największy taki teren znajduje się na Wielkiej Żuławie i to właśnie jedna z największych śródlądowych wysp w Polsce jest miejscem, które przybliżymy w kolejnym odcinku naszego cyklu „Ława od zaplecza - podwórka i zakamarki”. Jak się okazuje, wielu mieszkańców Ławy nigdy w życiu nie było na niej! A przecież jest dosłownie na wyciągnięcie wiosła.

„Ława od zaplecza” to seria artykułów, w których pokazujemy nasze miasto nie z perspektywy głównych ulic i budynków, od frontu, tylko właśnie od strony podwórek i zakamarków. **Interesuje nas to wszystko, czego nie widać na pierwszy rzut oka**, co jest schowane za kamienicami, blokami itp.

Zaczęliśmy od ścisłego centrum miasta, następnie przenieśliśmy się na Gajerek, potem na ul. Sienkiewicza i na Osiedle Mazurskie, następnie osiedla przy ul. Dąbrowskiego oraz Lipowy Dwór. Byliśmy już na Os. Lubawskim, a w ostatnim odcinku zaprezentowaliśmy pierwszą część naszego fotospaceru po ulicach zlokalizowanych na zachód od ul. Ostródzkiej - w te okolice wkrótce wrócimy, by przybliżyć (obiecana) historię powstania tej części miasta.

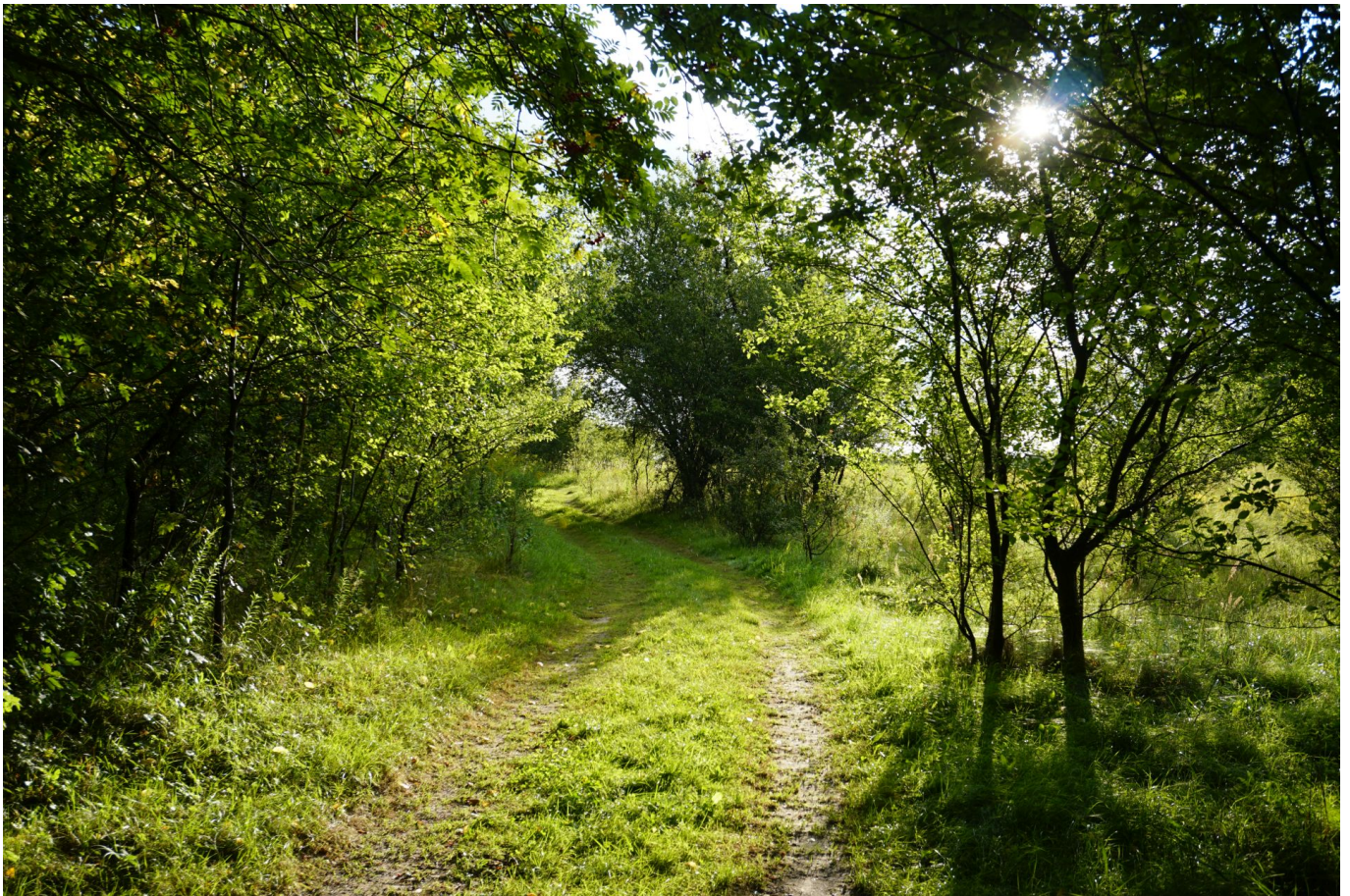
Ostatni odcinek „Iławy od zaplecza” do przeczytania tu:

[Iława od zaplecza – podwórka i zakamarki. Osiedle Ostródzkie, mocno owocowe \[ZDJĘCIA, WIDEO\]](#)

Pod tym artykułem publikujemy listę wszystkich poprzednich odcinków "Iławy od zaplecza", jako linki aktywne do nich. Klikasz w dany tytuł i wchodzisz w artykuł.

W naszym cyklu były też jednak dwa odcinki inne niż pozostałe. Mowa o artykułach, w których pokazaliśmy [Życie nad Iławką](#). Nasza wyprawa na Wielką Żuławę w pewnym stopniu nawiązuje do tej znad rzeki.

Wyspa wielka i w dużym stopniu dzika

Droga przez wyspę - główny szlak komunikacyjny na Wielkiej Żuławie (fot. Mateusz Partyga)

Jak już stwierdziliśmy w jednej z publikacji, Wielka Żuława swoimi rozmiarami może naprawdę robić wrażenie, zarówno z perspektywy wody, lotu helikopterem itd. Najbardziej jednak jej wielkość (teren z góry kształtem przypominający trochę ... żółwia ma aż **82,4 hektara!**) można odczuć będąc już na niej, spacerując polnymi ścieżkami, zaglądając do miejscowych ośrodków wczasowych itd.

Zwiedzanie wyspy, znanej choćby z faktu, że niegdyś nagrywano na niej film „**Gniazdo**” mówiący o historii powstania państwa polskiego, zaczynamy od jej południowego brzegu. Po dotarciu tu łodzią wiosłową kierujemy się na północ. Na dzień dobry zaszliśmy do **upuszczonego gospodarstwa**, w którym przez lata mieszkała **rodzina Bartkowskich**.

Dom z czerwonej cegły oraz zabudowa typowa dla wsi może być zaskoczeniem dla wielu, którzy są tu

po raz pierwszy. Przez dekady mieszkali tu jednak ludzie, których jedyną drogą do Iławy „ładowej” była **droga wodna**. Zresztą, to ciekawe doświadczenie – oglądać z nabrzeża tuż przy byłym gospodarstwie rolnym drugi brzeg, na którym tętni życie, są plaże, hotele itd. **Inny świat**. Ten na Wielkiej Żuławie jest dużo spokojniejszy.

Idąc dalej na północ wędrujemy ścieżką niczym na wsi. Gdzieś na „stałym lądzie”, a nie na wyspie. Dawno tu nie byliśmy – niegdyś były tu jeszcze konie, krowy itd., a teren był mniej zarośnięty. Teraz drzewa i drzewka są już dużo wyższe, dawne polany to aktualnie bardziej nieużytki rolne, a wszędzie widać owoce – zarówno na drzewach, jak i na ziemi. **Jabłka papierówki, mirabelki** itd. - można by się tu nieźle zaopatrzyć.

Tylko 10% Iławian było na wyspie?!

Pozostałości po nieistniejącym od lat ośrodku na Wielkiej Żuławie (fot. Mateusz Partyga)

Zachodnia część Wielkiej Żuławy pozbawiona jest prawie jakiegokolwiek zabudowy. Od ścieżki, która przecina wyspę z południa na północ (lub jak kto woli, odwrotnie), w kierunku Susza, Kisielic itd. widać tylko krzewy i drzewa, które znajdują się już na zachodnim brzegu. Natomiast budynki zlokalizowane są **po wschodniej stronie**, od Iławy. To ośrodki wczasowe – te wciąż istniejące i te, które obecnie raczej straszą, niż ozdabiają Wielką Żulawę. Jeden z nich odwiedziliśmy na samym początku i trochę przypomniały się filmy grozy.

Są jednak jeszcze na wyspie ośrodki działające: **„Barakuda”, „Jeziorak”, „U Zosi”, „Bosman”**. Te cztery kompleksy domków turystycznych przypominają o czasach, gdy na Wielkiej Żuławie było więcej turystów, niż obecnie. Ale i teraz nie mogą narzekać na brak gości, a na pewno nie narzeka np. właściciel „Bosmana”.

- Ośrodek prowadzą od 20 sezonów. Z mojej perspektywy mogę powiedzieć, że liczba turystów na przestrzeni tego okresu jest bardzo podobna, oczywiście mam na myśli gości przebywających w "Bosmanie". Obłożenie domków na wysokim poziomie mam zarówno w Majówkę, jak i w czasie wakacji

- mówi **Łukasz Pawlak**, właściciel jednego z ośrodków.

To właśnie od niego usłyszeliśmy ciekawostkę mówiącą o tym, że **zaledwie 10% Iławian** było kiedykolwiek na Wielkiej Żuławie! I byli to w większości statyści, którzy brali udział w nagrywaniu „Gniazda”. Informację tę wyczytał w jednym z opracowań naukowych dotyczących Jezioraka.

W ostatnim czasie, a sami także o tym dużo pisaliśmy, pojawił się ponownie temat poprowadzenia na wyspę **mostu**. Czy właściciel „Bosmana” uważa, że to dobry pomysł?

- Na pewno obawiam się, że gdy już na Wielką Żulawę będzie prowadził most, to też szybko zostanie ona zabetonowana. Ciężko jednak w sposób jednoznaczny i szybki odpowiedzieć na pytanie, czy budowa mostu na naszą wyspę to dobry pomysł

- ocenia Pawlak.

A teraz, zapraszamy Was na foto-spacer po Wielkiej Żuławie.

~~galeriaspc~~11964~~

Od autora

W Iławie, choćby po naszych publikacjach, na nowo rozgorzała dyskusja dotycząca przyszłości wyspy. Czy poprowadzić na nią most? W jaki sposób ją uatrakcyjnić pod kątem turystyki? A może w ogóle jej nie ruszać? Niektórzy twierdzą, że należy ją zostawiać w takim stanie, w jakim jest obecnie, bo „przynajmniej mamy w okolicy kawałek dzikiego terenu”.

Tylko, że po pierwsze – **takich dzikich terenów jest wokół Iławy całe mnóstwo**, mowa o pobliskich lasach, jeziorach itd. Jeżeli ktoś szuka natury w swej najmniej zmienionej formie, to w Iławie i pobliżu znajdzie ją bez najmniejszego problemu.

A po drugie – **lata lecą, inne turystyczne miasta/ośrodki odjeżdżają nam na coraz większy dystans**, w mieście **brakuje atrakcji dla najmłodszych**, a trzeba pamiętać o tym, że rodzice, wybierając miejsce na spędzenie wakacji, przede wszystkim sprawdzają najpierw daną miejscowość pod kątem atrakcji dla dzieci właśnie. My także nie chcemy za nic w świecie, aby „zabetonować wyspę”. Tylko jaki pożytek, jako miasto ogółem, mamy z niej obecnie? Inne ośrodki zazdroszczą

Ławie warunków, potencjału - ostatnio taką opinię usłyszałem, co ciekawe, w Ostródzie. Czas to w końcu wykorzystać.

Powstało już wiele koncepcji zagospodarowania Wielkiej Żuławy, każda z nich - póki co - kończyła tylko na stole kreślarskim lub na twardym dysku komputera. **Dino-park, „Ławski Biskupin”** (w nawiązaniu oczywiście do filmu „Gniazdo” i grodu, który tu powstał na potrzeby tej produkcji) - pomysłów, w realizacji których należy rzecz jasna pamiętać o naturze, środowisku itd. jest wiele. Czas w końcu podjąć decyzję w tej sprawie. Albo zamknąć tę dyskusję na zawsze.

zico

kontakt@infoilawa.pl

POPRIEDNIE ODCINKI - CZYTAJCIE I OGLĄDAJCIE:

- » [Ława od zaplecza - podwórka i zakamarki. Ulica Kościuszki \[ZOBACZ ZDJĘCIA\]](#)
- » [Ława od zaplecza - podwórka i zakamarki. Ulica Grunwaldzka \[ZOBACZ ZDJĘCIA\]](#)
- » [Ława od zaplecza - podwórka i zakamarki. Ulica Królowej Jadwigi \[ZOBACZ ZDJĘCIA\]](#)
- » [Ława od zaplecza - podwórka i zakamarki. Ulica Niepodległości \[ZOBACZ ZDJĘCIA i WIDEO\]](#)
- » [Ława od zaplecza - podwórka i zakamarki. Stare Miasto \[ZOBACZ ZDJĘCIA\]](#)
- » [Ława od zaplecza - podwórka i zakamarki. Osiedle Jagiellońskie i okolica \[ZOBACZ ZDJĘCIA I WIDEO\]](#)
- » [Ława od zaplecza - podwórka i zakamarki. Życie nad Ławką, część 1 \[ZOBACZ ZDJĘCIA\]](#)
- » [Ława od zaplecza - podwórka i zakamarki. Życie nad Ławką, część 2 \[ZOBACZ ZDJĘCIA i WIDEO\]](#)
- » [Ława od zaplecza - podwórka i zakamarki. Gajerek, część 1 \[ZOBACZ ZDJĘCIA\]](#)
- » [Ława od zaplecza - podwórka i zakamarki. Gajerek, część 2 \[ZOBACZ ZDJĘCIA\]](#)
- » [Ława od zaplecza - podwórka i zakamarki. Gajerek, część 3 \[ZOBACZ ZDJĘCIA\]](#)
- » [Ława od zaplecza - podwórka i zakamarki. Ulica Jagiełły \[ZOBACZ ZDJĘCIA i WIDEO\]](#)
- » [Ława od zaplecza - podwórka i zakamarki. Ulica Sienkiewicza i Osiedle Mazurskie \[ZDJĘCIA\]](#)
- » [Ława od zaplecza - podwórka i zakamarki. Ulica Dąbrowskiego i okolice, część 1 \[ZDJĘCIA, WIDEO\]](#)
- » [Ława od zaplecza - podwórka i zakamarki. Ulica Dąbrowskiego i okolice, część 2 \[ZDJĘCIA\]](#)
- » [Ława od zaplecza - podwórka i zakamarki. Ulica Stacyjna i Biskupska \[ZDJĘCIA, WIDEO\]](#)
- » [Ława od zaplecza - podwórka i zakamarki. Lipowy Dwór, część 1 \[ZDJĘCIA, WIDEO\]](#)
- » [Ława od zaplecza - podwórka i zakamarki. Lipowy Dwór, część 2 \[HISTORIA, ZDJĘCIA, WIDEO\]](#)

[» Iława od zaplecza – podwórka i zakamarki. Osiedle Lubawskie, część 1 \[ZDJĘCIA\]](#)

[» Iława od zaplecza – podwórka i zakamarki. Osiedle Lubawskie, część 2 \[HISTORIA, ZDJĘCIA\]](#)

[» Iława od zaplecza – podwórka i zakamarki. Ulica Kolejowa \[HISTORIA, ZDJĘCIA\]](#)

[» Iława od zaplecza – podwórka i zakamarki. Ulica Rzemieślnicza, Kwiatowa i okolice \[ZDJĘCIA, WIDEO\]](#)

[» Iława od zaplecza – podwórka i zakamarki. Osiedle Ostródzkie, mocno owocowe \[ZDJĘCIA, WIDEO\]](#)

Źródło:

<https://www.infoilawa.pl/aktualnosci/item/82915-ilawa-od-zaplecza-podworka-i-zakamarki-wyspa-wielka-zulawa-zdjecia>